

ข้อเสนอแนะ

จุดประสงค์ของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ เพื่อรักษาทรัพยากรซึ่งเป็นธรรมชาติเดิมให้คงอยู่ถาวรตลอดไป เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา และความรู้ันรมย์ของประชาชนชนชั้นนรินทร์ ท่านก็เป็นผู้หนึ่งที่สามารถช่วยทางราชการได้ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้คือ

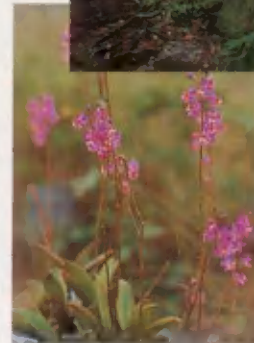
- ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ต้องไม่เข้าไปยึดครองแผ้วถางป่า เก็บแร่ เก็บดิน หิน พรรณไม้ รวมทั้งของป่าทุกชนิด
- ไม่ล่าสัตว์ และไม่นำสัตว์ทุกชนิดเข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติ
- ไม่ส่งเสียงดังจนเป็นที่รบกวนแก่นกท้องเขียวและสัตว์ป่า
- ช่วยระมัดระวังมิให้เกิดไฟไหม้ป่า หากมีความจำเป็นต้องก่อไฟ เมื่อเสร็จแล้วกรุณาช่วยดับไฟให้เรียบร้อย
- ทิ้งขยะมูลฝอยในที่ที่จัดไว้
- ไม่ควรขีดเขียน ปิดประกาศโฆษณาใดๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ

สถานที่ติดต่อ

นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ตู้ ปณ. 9 อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 30130 โทร. 037-319002 หรือ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ 61 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 5797223, 5795734 หรือ 5614292-4 ต่อ 725

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

ตำนานแห่งเทือกเขาดงพญาเย็น

ส่วนอุทยานแห่งชาติ
สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
กรมป่าไม้

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2505 ตั้งอยู่บริเวณเทือกเขาพนมดงรักหรือบริเวณขอบด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ราบสูงโคราช มีเนื้อที่ประมาณ 2,168 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,355,396 ไร่ ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกันถึง 11 อำเภอ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก นครราชสีมา และสระบุรี ได้รับสมญานามว่าเป็น **"อุทยานมรดกของอาเซียน"** เป็นผืนป่าใหญ่ต้นกำเนิดของต้นน้ำลำธารที่สำคัญ อุคมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิด ตลอดจนมีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สวยงาม

สภาพภูมิประเทศของเขาใหญ่

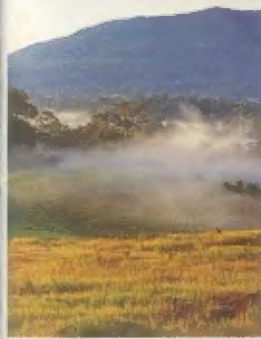
ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพโดยทั่วไปประกอบด้วยเทือกเขาสูงสลับซับซ้อน ได้แก่ เขาร่ม เป็นยอดเขาที่สูงที่สุด 1,351 เมตร เขาแหลมสูง 1,326 เมตร เขาเขียวสูง 1,292 เมตร เขาสามยอดสูง 1,142 เมตร เขาฟ้าผ่าสูง 1,076 เมตร ประกอบด้วยทุ่งกว้างสลับกับป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ สภาพพื้นที่ด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกจะลาดลงส่วนทางทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นที่สูงชันขึ้นไปเรื่อยๆ และเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารที่สำคัญถึง 5 สาย ได้แก่ แม่น้ำปราจีนบุรี แม่น้ำนครนายก แม่น้ำลำตะคอง แม่น้ำลำพระเพลิง และห้วยมวกเหล็ก

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีอากาศเย็นตลอดทั้งปีเฉลี่ยประมาณ 23 องศาเซลเซียส ในฤดูร้อนอากาศจึงเย็นสบาย ฤดูฝนเป็นช่วงที่สภาพธรรมชาติบนเขาใหญ่ป่าไม้และทุ่งหญ้าจะเขียวขจีสวยงาม บรรดานักตกต่างๆ จะมีสายน้ำที่ไหลหลากและเขียวกราก ส่วนในฤดูหนาวช่วงเดือนตุลาคมถึงกุมภาพันธ์อากาศค่อนข้างเย็น โดยเฉพาะบริเวณเขาสูง

สภาพผืนป่า

ทุ่งหญ้าและผืนป่าสมบูรณ์

พืชพรรณไม้และสัตว์ป่า

ด้วยสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศอันเหมาะสม ส่งผลให้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เป็นต้นกำเนิดของผืนป่าใหญ่อันอุดมสมบูรณ์ เป็นศูนย์รวมของป่าหลากหลายชนิด ได้แก่ ป่าดิบแล้ง ป่าดิบชื้น ป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณและทุ่งหญ้า มีพันธุ์ไม้ขึ้นอยู่มากกว่า 2,000 ชนิด มีทั้งพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจและไม้หายาก

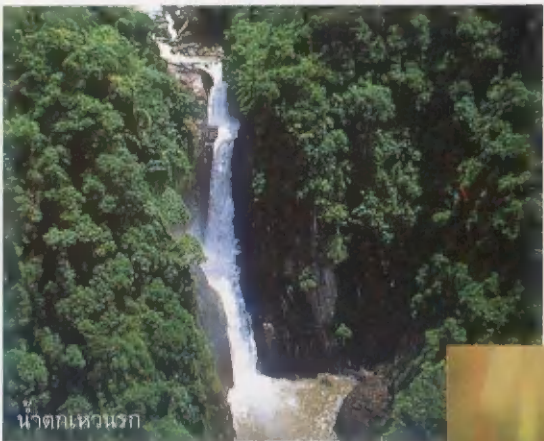
ป่าที่อุดมสมบูรณ์เหล่านี้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิดที่พบเห็นได้ง่าย เช่น เสือโคร่ง หมี กระต่ายเลียงผา เม่น ชะนี พญากระรอก หมาใน ชะมด อีเห็น ลิงกัง ฯลฯ เขาใหญ่เป็นอุทยานแห่งชาติที่นักท่องเที่ยวสามารถพบเห็นสัตว์ป่าที่หากินอยู่ในธรรมชาติอย่างใกล้ชิด เช่น โขลงช้าง-ป่าหรือฝูงกวาง

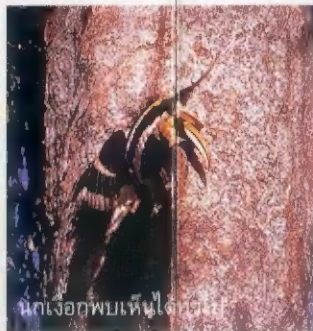
เขาใหญ่เป็นแหล่งศึกษาจุนกที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งเช่น นกเงือก นกขุนทอง นกขุนแผน นกพญาไฟ นกแซงแซว นกไพร่ดก ไก่ฟ้า ฯลฯ โดยเฉพาะนกเงือกพบว่าอาศัยอยู่ใน เขาใหญ่ถึง 4 ชนิด ได้แก่ นกกก นกเงือกกรมช้าง นกเงือก สีนํ้าตาล และนกกะเที

จุดเด่นที่น่าสนใจ

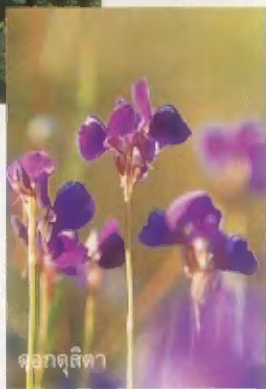
น้ำตกเหวนรก เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ ที่สูงและสวย แต่อันตรายที่สุด มีทั้งหมด 3 ชั้น ในฤดูฝนน้ำตกเหวนรกมี สายน้ำที่ไหลเชี่ยวน่ากลัวสมชื่อ น้ำตกแห่งนี้ถือเป็นอุทยานช้าง ป่าหลายเชือกที่พลัดตกลงไป ตั้งอยู่บริเวณเส้นทางเขาใหญ่- ปรจันบุรี

น้ำตกเหวนรก

นกเงือกพบเห็นได้ทั่วไป

ดอกดุสิตา

น้ำตกเหวสุวัต **เหวไทร** **เหวประทุน** เป็นน้ำตกกลุ่มเดียวกันที่ เกิดการห้วยลำตะคอง ตั้งอยู่สุดถนน ธารวัชรตรึงเข้าถึงได้ ในฤดูฝนจะมีน้ำ มากและไหลแรง น้ำค่อนข้างเย็นจัด

น้ำตกผากล้วยไม้ เป็นน้ำ ตกขนาดกลาง ที่เกิดจากลำห้วยลำ- ตะคองเช่นกัน มีความสูงประมาณ 10 เมตร น้ำตกผากล้วย ไม้จะมีกล้วยไม้หายากขึ้นอยู่ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของน้ำตก แห่งนี้ จากน้ำตกผากล้วยไม้สามารถเดินเท้าต่อไปยังน้ำตกเหว สุวัตได้

ฝูงช้างป่าที่เขาใหญ่

น้ำตกกองแก้ว เป็นน้ำตกขนาดเล็กที่เกิดจาก ห้วยลำตะคอง ในฤดูฝนสวยงามมากเหมาะสำหรับ การเล่นน้ำ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ เพียง 100 เมตร

น้ำตกนางรอง **น้ำตกสาริกา** เป็นน้ำตกขนาด ใหญ่ อยู่ในพื้นที่จังหวัดนครนายก มีชื่อเสียงมาช้านาน การเดิน ทางจากจังหวัดนครนายกเข้าไปประมาณ 20 กิโลเมตร

นอกจากนี้ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ยังมีน้ำตกอีก หลายแห่งที่มีความสวยงามในเส้นทางเดินป่าต่างๆ เช่น น้ำตก วังเหว น้ำตกตาตาดู น้ำตกเหวอี้อ น้ำตกตะคร้อ น้ำตกส้มป่อย น้ำตกธารทิพย์ น้ำตกแก่งกฤษณา และกลุ่มน้ำตกผาตะแบก ฯลฯ

น้ำตกเหวสุวัต

เห็ดร่างแห

จุดชมวิวกม.30 ถนนชนะรัชต์ สามารถชมทิวทัศน์ด้านทิศเหนือของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ได้เป็นบริเวณกว้างและสวยงาม

จุดชมวิวกม.9 ถนนขึ้นเขาเขียว สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของป่าเขาด้านทิศเหนือได้เป็นอย่างดี

จุดชมวิวกม.20 ถนนปราจีนบุรี-เขาใหญ่ เป็นจุดที่สามารถชมทิวทัศน์ด้านจังหวัดปราจีนบุรีได้

หอดูสัตว์ เป็นสถานที่จัดทำขึ้นสำหรับการชมดูสัตว์ป่านักท่องเที่ยวสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้ตั้งแต่เวลา 06.00 น. - 18.00 น. จำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- **หอดูสัตว์หนองผกชี** อยู่บริเวณหนองผกชี ซึ่งเป็นแหล่งน้ำของสัตว์ป่า รอบๆ หนองน้ำเป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ มีโป่งสัตว์ ปากทางเข้าอยู่บริเวณ กม.35-36 ถนนชนะรัชต์ เดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร

- **หอดูสัตว์มอสิงโต** อยู่บริเวณอ่างเก็บน้ำมอสิงโต รอบๆ มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าโล่งที่เหมาะสมสำหรับชมดูสัตว์ป่าที่มากินดินโป่ง ซึ่งเป็นดินที่มีแร่ธาตุสำคัญของสัตว์กินพืช อยู่ห่างจากการอุทยานฯ ประมาณ 500 เมตร

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เป็นแหล่งข้อมูลของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อยู่ใกล้กับที่ทำการอุทยานฯ ภายในมีการจัดนิทรรศการ บรรยายให้ความรู้กับนักท่องเที่ยว

ศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2505 ตั้งอยู่ กม.24 ถนนชนะรัชต์ เส้นทางขึ้นเขาใหญ่อำเภอปากช่อง นักท่องเที่ยวที่ผ่านเข้าอุทยานฯ และประชาชนทั่วไปมักแวะไปกราบไหว้ขอโชคลาภและขอพรอยู่เสมอ

กิจกรรมการท่องเที่ยว

ส่องสัตว์ เป็นกิจกรรมที่ใช้ไฟส่องสัตว์ในเวลากลางคืนไปตามถนนสองข้างทาง เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาก สามารถติดต่อขออนุญาตได้ที่ทำการอุทยานฯ ก่อนเวลา 18.00 น. ทุกวัน

เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีเส้นทางเดินป่าระยะสั้น และเส้นทางเดินป่าประเภทท่องเที่ยว สามารถสอบถามรายละเอียดการเดินทางและติดต่อเจ้าหน้าที่นำทางได้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว แบ่งเป็น

- **เส้นทางศึกษาธรรมชาติ (nature trail)** เส้นทางศูนย์บริการนักท่องเที่ยว-น้ำตกกองแก้ว ระยะทางประมาณ 1,200 เมตร เส้นทางนี้จะปูด้วยตัวหนอน มีป้ายสื่อความหมายตลอดเส้นทาง นักท่องเที่ยวสามารถเดินเองได้

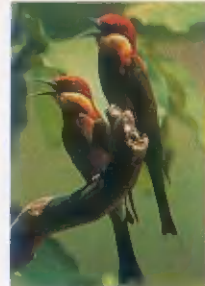
- **เส้นทางเดินป่าประเภทไม่พักแรม (Niking trail)** มีอยู่ 13 เส้นทาง จัดทำอยู่บริเวณที่ทำการอุทยานฯ มีระยะทางตั้งแต่ 1-8 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ 1-5 ชั่วโมง ต้องติดต่อขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อนเข้าไป

- **เส้นทางเดินป่าประเภทท่องเที่ยว (Trekking trail)** เป็นเส้นทางที่ต้องมีการพักค้างแรมในป่า โดยมากเป็นเส้นทางที่อยู่รอบอุทยาน ใช้เวลาค้างคืนตั้งแต่ 1-3 คืน สามารถ

ติดต่อเดินป่าได้ที่ หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ใกล้เคียงและที่ทำการอุทยานฯ

ดูนก เขาใหญ่เป็นแหล่งดูนกที่ดีที่สุดแห่งหนึ่ง เส้นทางดูนกจะอยู่บริเวณที่ทำการอุทยานฯ เส้นทางเดินป่า สองข้างทางถนน และบริเวณสนามกอล์ฟเดิม

เส้นทางศึกษาธรรมชาติเขานาหม่อม

น้ำตกเหวนแรม

ดอกหญ้า

หอดูสัตว์มอสิงโต

เข็จักรยาน เขาใหญ่จัดทำเส้นทางเข็จักรยาน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีจักรยานให้เช่าติดต่ได้ที่ทำการอุทยานฯ

ล่องแก่ง ที่แก่งหินเพิง หน่วยฯ ขญ.อ (ใสใหญ่) ในลำน้ำใสใหญ่ ท้องที่อำเภอชาติ จังหวัดปราจีนบุรี ผู้สนใจสามารถติดต่อกับผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่

รอยเท้าไดโนเสาร์ พบอยู่บริเวณน้ำตกวังเหว ซึ่งอยู่ในเส้นทางเดินป่า trekking trail

การเดินทาง

จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่สะดวกได้ 2 เส้นทาง ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง

1. จากถนนพหลโยธิน ผ่านรังสิต ประตูน้ําพระอินทร์สระบุรี เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2 หรือถนนมิตรภาพ ก่อนถึงอำเภอปากช่อง บริเวณ กม.56 ชิดซ้ายขึ้นสะพานลอยไปตามถนนธนรัชต์ทางหลวงหมายเลข 2090 ถึง กม.23 จะพบด่านศาลเจ้าพ่อเขาใหญ่ เดินทางต่อไปอีก 15 กิโลเมตร ก็จะถึงทำการอุทยานฯ รวมระยะทางประมาณ 205 กิโลเมตร

2. จากถนนพหลโยธิน เลี้ยวขวาริมวงเวียนรังสิต เข้าทางหลวงหมายเลข 305 สู่ตัวเมืองนครนายก แล้วเข้าทางหลวงหมายเลข 33 (ถนนสุวรรณศร) ถึงสี่แยกศาลนเรศวร

เลี้ยวซ้ายตามเส้นทางปราจีนบุรี-เขาใหญ่ ผ่านด่านตรวจค่าธรรมเนียมบริเวณเชิงเขาแล้วเดินทางต่อจนถึงทำการอุทยานแห่งชาติ รวมระยะทางประมาณ 190 กิโลเมตร

การเดินทางขึ้นที่ทำการอุทยานฯ ทางอุทยานจะเปิดด่านตรวจทั้งสองด้านอนุญาตให้นักท่องเที่ยวและผู้ใช้เส้นทางเขาใหญ่สัญจรไปมา ระหว่าง 6.00-21.00 น.

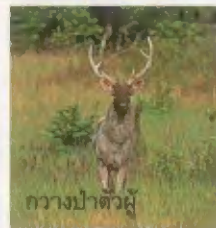
ป่าเฟิร์น

สิ่งอำนวยความสะดวก

ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จัดบริการที่พักแรมในรูปแบบกิจกรรมศึกษาธรรมชาติ คือ

สถานที่กางเต็นท์ผากล้วยไม้

รับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 1,000 คน มีบริการเต็นท์เช่าและอื่นๆ หรือจะจัดเตรียมมาเองก็ได้ติดต่อโดยตรงได้ที่หน่วยพิทักษ์อุทยานฯ ขญ.19 (ผากล้วยไม้ ก่อนเวลา 18.00 น. ของทุกวัน)

กวางป่าตัวผู้

ค่ายพักแรม จำนวน 2 หลัง เป็นค่ายพักกองแก้วและค่ายเขาวาน สำหรับกิจกรรมศึกษาธรรมชาติ รับนักเรียนนักศึกษาได้ 250 คน ไม่มีเครื่องนอน (ต้องนำมาเอง) โดยทำหนังสือขออนุญาตได้ที่สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติกรมป่าไม้

นอกจากนี้ ยังมีร้านอาหาร ห้องน้ำ ห้องสุขา โทรศัพท์สาธารณะตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ ห้องสมุดและห้องปฐมพยาบาล บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ

“ ป่านัน คิอนัน มีค่านันท์ ” “ ปากง คนไพร ไทยอีสาน ”

สัญลักษณ์ LEGEND

สถานที่สำคัญ	
[Icon]	สถานีอุทยานแห่งชาติ National Park
[Icon]	ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว Visitor Center
[Icon]	ด่านตรวจ Checkpoint
สถานที่ท่องเที่ยว Please To Visit	
[Icon]	น้ำตก Waterfall
[Icon]	จุดชมวิว Viewpoint
[Icon]	หอดูสัตว์ Wildlife Watching Tower
[Icon]	ค่าย Camp
[Icon]	เส้นทางธรรมชาติ Nature trail
เส้นทาง	
[Icon]	ถนน Road
[Icon]	ทางเดินเท้า Trail (Footpath)
[Icon]	แม่น้ำ River Waterway
[Icon]	จังหวัด Province
[Icon]	อำเภอ District
[Icon]	หมู่บ้าน Village

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ Khao Yai National Park